

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
in The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, October 20, 1982

Nr. 194

- IZRAELIS LABAI KLIUDO TAIKAI LIBANE.

ELTOS BIULETENIAI ANGLŲ KALBA

Eltos rugsėjo mėnesio numerį plačiai aprašoma, kaip JAV-ės minčio 60-ąją santykių su Pabaltijo valstybėmis surašė. Daug medžiagos apie Australiją: Australija nepripažįsta Pabaltijo valstybių įjungimo; Australijos parlamento pranešimas apie žmogaus teises; Australai tiria Sovietų agentus, kurie mėgino pasipelninti iš pabaltiečių. Keli straipsneliai apie Pabaltijo valstybių militarinį požiūrį: Aušra apie Afganistano poveikį Lietuvai; Afganistane tarnaujančių pabaltiečių ironija; Pabaltiečių kariai — nacionalistiški ir antirusiški; Pavergtos tautos — "tvirtiausias Vakarų sąjungininkas".

Iš Lietuvos pagrindinio spaudos: Trys "Tautos Kelio" numeriai pasiekia Vakarų; Naujas pagrindinio periodinis leidinys jauniems katalikams; Ištraukos iš lietuvių "sąžinės kalinių" laišku; Nauji Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto dokumentai; Apie "nemokamą" gydymą ir švietimą. Taip pat šiame numeryje: Ar "status quo" pripažinimas išsprendė padėtį? Popiežiaus paskiria apaštališkuosius administratorius; ir Lietuvos Parapijos metai JAV-ėse.

Rugpjūčio mėnesį pasirodė ypatingas Eltos anglų kalba numeris, "Lietuvos Byla Tarptautinėje Dienotvarkėje", kuriame surinkti pastarųjų metų dokumentai Pabaltijo ir Lietuvos klausimais: Prezidento Reagano proklamacija "Pabaltijo Laisvės Dienos" proga; JAV Kongreso narių laiškas Brežnevui Pabaltijo klausimais; Europos Parlamento pranešimas, projekto rezoliucija, pareiškimas ir rezoliucijos projektas (Doc. 1-777/80) apie padėtį Pabaltijyje; VLIKO memorandumas Australijos Ministrų Pirmininkui; ir VLIKO memorandumas apie Madrido konferenciją bei Lietuvos okupaciją.

Eltą anglų kalba užsisakė Londono "Times" korespondentas Nicholas Rothwell, kuriam biuletenis "padarė labai gerą įspūdį. (Pastarųjų mėnesių bėgyje Londono "Times" išspausdino straipsnius apie riaušes Pravienskišėje ir Afganistano atgarsius Lietuvoje). Elta siunčiama ir daugelio universitetų bibliotekoms, iš kurių gaunami padėkos laišukai.

"TEVIKĖS AIDAI" APIE VLIKO VEIKLĄ

"VLIKO nuolatines pastangas ieškant Lietuvai įtakingų draugų sulaukė šių žymių, labai

KALENDORĖLIS

Spalio 20: Jonas Kantietis, Saulė, Labdaris, Edma, Taigelis, Garbis.

Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:03. Rytė liū, oras atvėsa.

reikšmingų ir svarbių reikalavimų tarptautinėje plotmėje", rašo Melbourne, Australijoje, leidžiamis Tėviškės Aidai (1982 IX-4), komentuodami apie JAV Kongreso narių laišką Brežnevui ir Europos Parlamento rezoliuciją Pabaltijo klausimu. (Elta)

JARUZEI SKIS VALDO LENKIJOS KOMUNISTUS

VARŠUVA, Lenkija. — Generalas Vaiškus Jaruzelskis pranešė visiems krašto gyventojams, kad jau vieneri metai, kai jis tapo įtakingiausiu komunistų partijos vadu.

Pernai, šiuo laiku, komunistų vardas Lenkijoje buvo žemai nukritęs, nes Dancigo darbininkai sugebėjo iš komunistų atimti daug privilegijų. Jie neteko specialiu mėsos davinių, neteko teisės pasirinkti butus, gauti automobilius be eilės, gazolina ir dar kit. Partija staigiai nustojo viso milijono narių.

Brežnevas tiek buvo susirūpinęs Lenkijos komunistų padėtimi, kad jis nutarė paskirti generalą Vaitiekų Jaruzelskį Lenkijos komunistų vadu. Jis nesirūpino iš partijos išstojusiais žmonėmis, bet jis leido valdybos atstovams tapti komunistų partijos nariais. Komunistų partija turi teisę šaukti politinius susirinkimus, priimti naujus tarptautinius, bet jie neturi privilegijų, kuriuos anksčiau turėjo. Visus savo draugus ir valstybės pareigūnus gen. V. Jaruzelskis įtraukė į komunistų partiją.

— Izraelio premjeras Beginas pranešė parlamentui, kad Izraelio sienos saugios, galės atsaukti savo karius iš Libano.

— Prez. Reaganas patenkintas Libano prezidento Amin Gemajel padarytu pareiškimu Jungtiniams Tautoms.

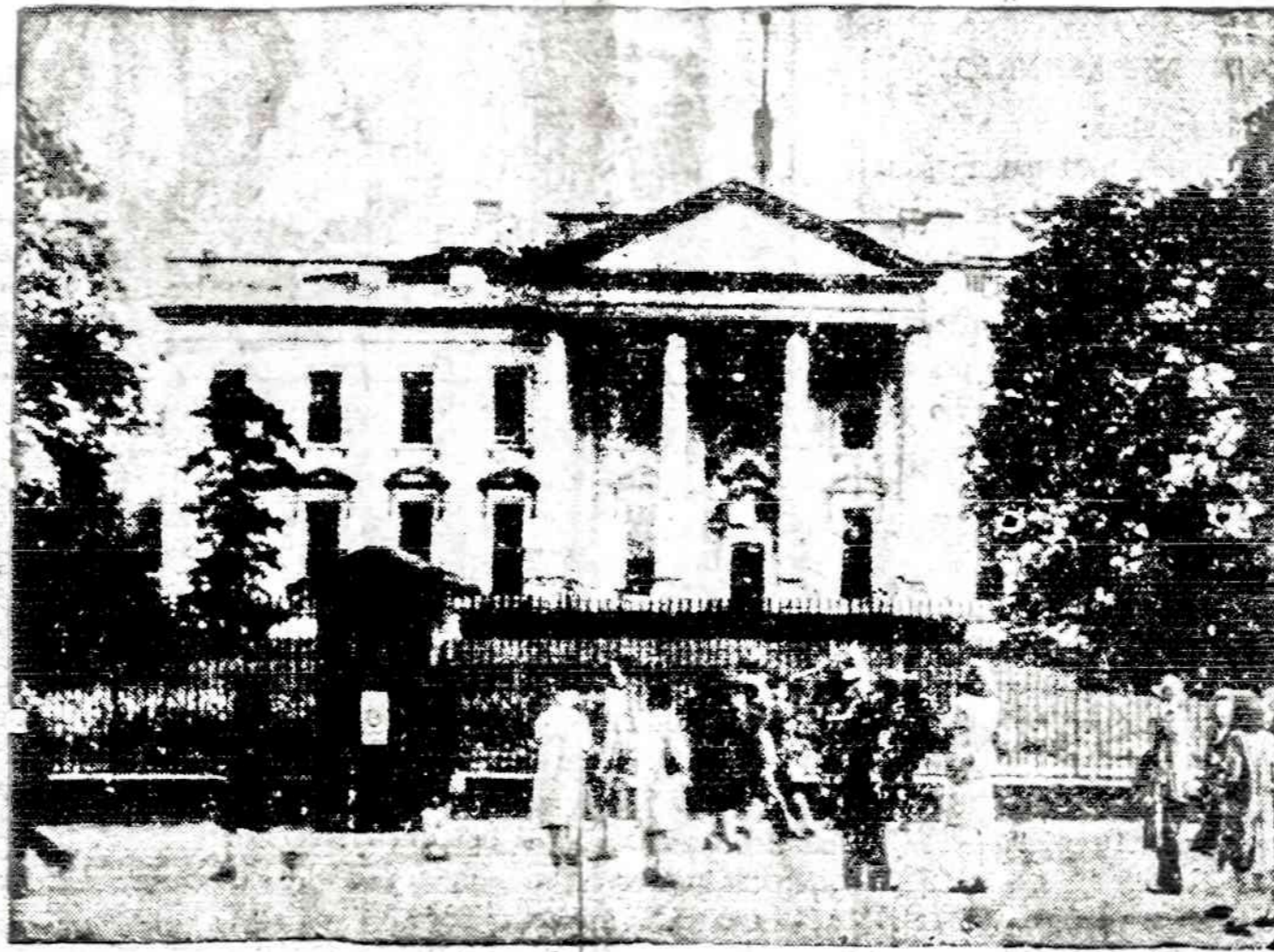
— Lapkričio mėnesį socialinei apdraudai skolin pinigų iš kito apdraudimo fondo, bet čekius išsiųs laiku.

— Harry Truman ne vieną kartą pareiškė, kad jis tardavosi su savo žmona įvairiais svarbesniais valstybės reikalais.

Helmut Schmidt

Helmut Schmidt važinėja po Hamburgo provinciją ir aiškina vokiečiams, kaip laisvųjų demokratų vadas Genscher pasisakė prieš socialinę apdraudą.

Prezidentas Reagas vakar Bačiuose Rūmuose priėmė naujai išrinktą Libano prezidentą Amin Gemajelį.

- Komunistų kraštuose reformos ir revoliucija, - pareiškė sekretorius G. Shultz

— MES PRIVALOME PADĖTI ŽMONĖMS IŠLAISVINTI, - PAREIŠKĖ SUKVIESTAI DEPARTAMENTO KONFERENCIJAI

WASHINGTON, D.C. — Pasikutinį metų įvykiai rodo, kad komunistų valdomuose kraštuose daromos demokratinės reformos arba ruošiamasi revoliucijai, — pareiškė sekret. Shultz valstybės departamento suroštal konferencijai įvardinamame žodyje.

— Jungtinės Amerikos Valstybės nekurslys komunistiniuose kraštuose prievartos veiksmu, bet jos neignoruos pastangų padaryti pakeitimus, — pareiškė sekretorius. — Tai yra mūsų moralinė ir strateginė atsakomybė atsilipti į pagalbą šauksmus, — tvirtino sekretorius. — Mes privalome atidžiai sekti jų pastangas ir padėti jiems siekti laisvės.

Pasitarimas vyko prie uždarydury, kad dalyviai galėtų padėti nustatyti užsienio politikos pagrindinius bruožus ir pasiūlyti žingsnius, kurių Valstybės departamentas turėtų imtis šiame naujame demokratijos atgimimo amžiuje.

Demokratijos principai komunistų kraštuose

Pasitarime dalyvavo gyvenieji tremtiniai, profesoriai ir Valstybės departamentu specialistai. Šia prasme pirmąją kalbą pasakė pats prezidentas Reagas, kai jis sukviestiems specialistams išdėstė, kad jau atėjo laikas pradėti aiškinti demokratijos pagrindus komunistiniuose kraštuose. Sekretorius Al. Haig buvo labai nepatenkintas prezidento Reagano pasakyta kalba Londonė ir Vak. Vokietijos parlamente. Haig pasakė prezidentui, kad tai buvusi klaida.

Komunistų kraštuose kylančieji ekonominiai sunkumai ir nepajėgumas per 60 metų su tvarkyti būtiniausių kasdieninio gyvenimo reikalų gali priversti gyventojus pagalvoti apie reikala siekti demokratijos. Komunistinės sistemos silpnosios pusės kasdien vis labiau aiškėja.

KUNIGAMS ĮSAKĖ NESIOTI SUTANĄ

VATIKANAS. — Popiežiaus Jonas Paulius II spalio 8 dieną išsiuntė laišką Romos kunigams nešioti sutaną. Jo įsakymas nuėjo kardinolui Ugo Poletti, kad įsakytų visiems Romos kunigams nešioti sutaną. Kardinolas Poletti sukviėtė Romos kunigus, vienuolius ir vienuoles, perskaitė popiežiaus laišką ir įsakė galvė, susirinkimuiose ar kur kitur nepasirodyti trumpais drabužiais.

Kunigai ir dvasiškiečiai skiriasi nuo paprastų žmonių, todėl jų drabužiai privalo būti kitokie. Romoje labai plačiai komentuojamas šis popiežiaus įsakymas. Kunigas yra pasisventęs gyventi kitą gyvenimą, todėl jam ir įsakyta dėvėti skirtingus drabužius.

Manoma, kad šis įsakymas bus pasiūstas ir kitoms vyskupijoms. Galimas daiktas, kad Amerikai bus padaryta išimtis, bet šitas klausimas tikrai vėliau paaiškės.

— Libano prezidentas praleis dar dvi dienas Washingtonė, tarsis su Kongreso atstovais.

— Libano musulmonai labai patenkinti Gemajelio pareiškimais Jungtinių Tautų Saugumo tarybai.

— Antradienį aukso uncija kainavo \$431.

— Armeo plieno bendrovė praėitą pusmetį prarado 122 milijonus dolerių.

— Pasaulio valstybių jāvų konferencija nutarė paskirti jāvų badaujančiams žmonėms už 180 milijonų dolerių vertės.

Vien tik Vietnamui paskirta jāvų už 24 milijonus dolerių. Šie jāvai eis badaujančiams Vietnamo gyventojams. Įvairios Vietnamo vietose grupės žmonių badauja tikra to žodžio prasme, nes nepajėgia išlaikyti pakankamo kiekio jāvų, daržovių, riebalų. — Amerika, Britanija, Kanada ir Tailandas priešinosi skirti tokias dideles sumas Vietnamo badaujančiams. Šios keturios valstybės sutiktų skirti Vietnamui tokį didelį jāvų kiekį tik tuo atveju, jeigu Vietnamo vyriausybė atsauktų savo karą į jėgas iš Kambodijos. Jeigu Vietnamo valdžia gali laikyti 12 divizijų Kambodijoje, tai ji gali maitinti ir badaujančius, galvoja šių keturių valstybių atstovai. Sugrįžusieji kariai galėtų dirbti laukus ir maitinti badaujančius. Badauja ir pavergtos Kambodijos žmonės.

JUNGTINĖMS TAUTOMS PAREIŠKĖ PREZIDENTAS AMIN GEMAJEL

KAIP IZRAELITUS, TAIP IR ARABUS NUSTEBINO LIBANO PREZIDENTO PAREIŠKIMAS

NEW YORK, N.Y. — Ar pasaulio Jungtinės Tautos padėti Libanui atgauti savo nepriklausomybę ir išgauti visas užsienio karų jėgas iš Libano. — susijaudinęs pareiškė jaunąs 40 metų Libano prezidentas Amin Gemajel. — Per 8 metus Libanas labai nukentėjo. Libane siuntėjo ginkluotos ir nekontroliuojamos užsienio karų jėgos. Dabartiniu metu didžiausią taikos kliūtį yra Libane esančios Izraelio karų jėgos, — atsikvėpęs pareiškė prez. Gemajel.

Šitas Gemajelio pareiškimas nustebino ne tikta izraelitus, bet ir arabus. Izraelitai nesilėkėjo tokio pareiškimo, nes dabartinio prezidento brolis Bašir Gemajel glaudžiai bendradarbiau su izraelitais. Baširo vado vaujamos ginkluotos jėgos buvo įleistos į izraelitų saugojamas palestiniečių stovyklas.

Izraelitai paskelbė, kad jie tarėsi ir su Aminu Gemajeliu, bet jis pats nesikišo į politiką ir nevedė jokių pasitarimų su Izraelio politikais ar kariuomenės vadais. Amin Gemajel yra teisingas, jis žino, kad visos Libano visuomenės jėgos turi rasti bendrą kalbą, jeigu nori nepriklausomo ir demokratinio Libano.

Baigęs kalbėti Jungtinių Tautų asamblėjai, Libano prezidentas tuojau nuvyko į Jungtinių Tautų Saugumo tarybą ir joje išdėstė savo ir Libano vyriausybės nuomonę apie dabartinį Izraelio karą jėgų vaidmenį Libane.

Ten jis aiškiai pasakė, kad Jungtinės Tautos privalo padėti Libanui atsaukti visas Izraelio karų jėgas iš Libano.

Jis priminė Jungtinių Tautų rezoliucijas, liečiančias Izraelį, ir pabrėžė, kad Jungtinių Tautų užsimojimams privalo būti išpildyti. Gemajel pakartotinai prašė Jungtines Tautas apvalyti Libaną nuo užsienio karų jėgų ir atgauti tikrą krašto nepriklausomybę.

Libano prezidentas kalbėjosi su Jungtinių Tautų gen. sekretorium Javier Pe. ez. de Cuellar.

Sekretorius nuvedė Libano prezidentą į Jungtinių Tautų pilnaities posėdį, o kai šis pasibaigė, tai Javier Perez de Cuellar nuvedė jį į Saugumo tarybos posėdį, kur jis galėjo duoti smulkesnių žinių apie Izraelio ginkluotą pajėgas Libane.

Izraelis sutinka atsaukti savo karų jėgas iš Libano, bet reikalauja 25 mylių zonos, kurioje Izraelio karų jėgos galėtų laisvai patuliuoti ir kontroliuoti prieš Izraelį nukreiptas jėgas. Izraelis nesutiks palikti demarkacijos liniją patuliuoti vietos gyvenimo nepažįstamiems arabų ar kitom valstybėms. Gemajel pastebėjo, kad taikos Artimuose Rytuose nebus, jei Palestinaj nebus duota savivaldybė.

Abi prez. Gemajelio kalbos parodė, kad Libanas nori būti ne tik nepriklausomas, bet ir yra pasirūpęs greitai atsistatyti.

JEZUITAI ATIDARYS SAVO CENTRĄ VENGRIJOJE

BUDAPESTAS. — Vengrų laikraščiai praneša, kad ateinančiais metais jezuitai atidarys savo centrą sostinėje. Vy iusybė davė leidimą jezuitams atidaryti centrą, kuriame tikintieji galės susirinkti. Bet kuris pilietis galės užėiti į jezuitų centrą ir apmąstyti apie savo gyvenimą.

Per 30 metų jezuitai kojos neįkėlė į Vengriją. Anksčiau Vengrijoje veikusieji išvažinėjo į užsienį. Jie buvo priversti palikti visus turėtus savo centrus ir kitą turta.

Jezuitų centre galės per metus bent 1,500 vyrų ir moterų pasimokyti pačių pagrindinių jezuitų dėsnium. — pareiškė vengrų kardinolas L. Lakai.

UŽSIBIENIEČIAMS LEIDŽIA LANKYTI KINJĄ

PEKINAS. — Kinijos vyriausybė pirmadienį leido užsieniečiams laisvai lankyti 29 didesnius miestus. Iki šio mėto užsieniečiai turėdavo gauti specialų leidimą nuvykti į Pekiną, Šanchajų, Kantoną ir kitus miestus. Pirmadienį panaikino leidimus. Šiuos miestus ir kitus galės lankyti be jokių specialių leidimų. Užteks vizos įvažiuoti į Kiniją ir galės aplankyti minėtus miestus. Dar yra 122 Kinijos miestai, į kuriuos įleisti užsieniečiai, bet ten leidimai reikalingi.

Pirmadienio nutarimas sako, kad tuos 29 Kinijos miestus galima pasiekti geležinkeliais ar lėktuvais. Jeigu kas norėtų tuos miestus pasiekti kitomis priemonėmis, tai turėtų gauti specialų leidimą, kuris labai retai duodamas.

Papandreu vadovaujami graikų socialistai laimėjo mažiausią balsų Atėnuose, bet daugiau balsų gavo kaimuose.

— Papandreu vadovaujami graikų socialistai laimėjo mažiausią balsų Atėnuose, bet daugiau balsų gavo kaimuose.

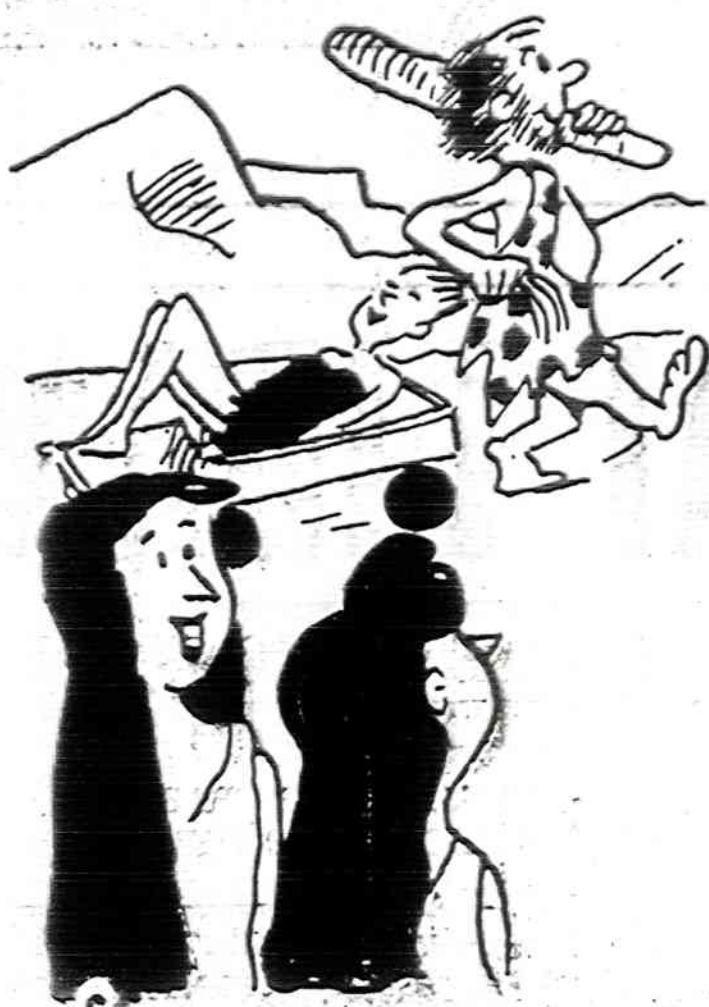
— Papandreu vadovaujami graikų socialistai laimėjo mažiausią balsų Atėnuose, bet daugiau balsų gavo kaimuose.

Mao Četungas šalinamas iš visų Kinijos mokyklų ir knygynų. Kiniečiai domisi tikta jo poezija, bet ne socialistinėmis darbo teorijomis.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

Beisbolo geriausias žaidėjas neša ne sviedinį, bet pačiupęs saulę besišildančios moters kasa.

JŲ PATENKINTA

— Ar tu esi patenkintas savo naujuoju sužadėtinu?
— Nepaprastai! Jis turi tiek daug idomių draugų.

MOKSLAS IR TURTAS

Turtuolis paklausė mokyto žmogų:
— Kodėl prie turtuolio durų dažnai gali pamatyti mokyto, o prie mokyto žmogaus durų turtuoliai beveik niekada neateina?

— Dėl to, kad mokyti žmonės moka vertinti turtą, o turtin-gieji retai temoka vertinti mokslą.

MEŽIOKLĖJE

Vyras išsirengia su trimis šunimis į medžioklę ir po valandos grįžta.
— Kas atsitiko? — klausia žmona. — Šovinių pritrūka?
— Ne šovinių, bet šunų. — pasišaikina vyras.

GERA PRIEMONĖ

— Kaip tamsta gali gyventi penktame aukšte be keltuvo?

— Tai vienintelė priemonė, kuria aš galiu pažadinti širdies plakimą vyruose, kurie mane aplanko.

SENBERNIŲ TARPE

— Pasakyk, Antanai, ar tu ap-sivedei medžiaginiais sumetimais, ar iš meilės?
— Iš kvailumo.

Studentas, įėjęs į savo kolegų sūeiga, garsiai prabilo:
— Čia tikrai atrodo kaip No-jaus Arka!

— Ne visai. Mums dar trūko asilo. — atsiliepė vienas iš būrio.

BEREIKALINGAS IŠGASTIS

Į ekspreso traukinio miegamą-jį kambarį nakties metu įeina užsimaskavęs plėšikas ir revol-verį keleviui prie kaktos pri-dejęs sušvokščiama:
— Duok šį portfelį!

Keleivis, pabudęs iš miego, ir pažiūrėjęs į banditą, prapilupo juokiu:
— Bet ponas man buvai įva-tes baimės!

— Čia ne juokai, — pikta su-švokštė plėšikas. — Duok portfelį!

— Prašau, bet, gaila, nė cento neturiu prie dūšios...

— Tai kodėl taip išsigandai? — klausia banditas.

— Ba pamaniau, kad konduk-torius. — pasišaikino keleivis, — nes aš bilieto neturiu...

VADŲ NEPAMINEJO

Ofiso berniukas:
— Man rodo, kad tamstą šau-kė prie telefono.

Ofiso bosas:
— Kaip tai tau atrodo?

— Berniukas:
— Taip, tamsta, balsas per telefoną paklausė: „Allo, alio ar tai tu čia senas kriene?“

NUOTYKIS VILNIUJE

Gorkio gatvėje, Vilniuje, vie-nas turistas sulaiko taksi ir sa-ko:
— Sveikas! Ar tamsta esi laisvas?

— Tamsta pats gali atspėti. Esu tarybų Lietuvoje!

NEPAVYKO PAMELUOTI

— To karininko negalite ma-tyti, panele, nes pašalieciams laikyti valanda praėjo.

— Bet aš nesu pašaliete. Aš esu jo sesuo.

— Tai labai malonu susipa-zinti. Aš esu jo motina.

Suo loja ir uodega globojį šeimnininką...

— Ar tu pažįsti tą žmogų, ku-ris tave asilu išvadino?

— Pirmą kartą matau.
— Tai iš kur jis tave pažįs-ta?

— Reikėtų meistelio gatvės apšviesti elektra, nes labai daug balų šlapia vaikščioti...
— Šviesa, bėliu nenusausinsi-te.

— Vakar buvau teatre.
— Na ir kaip!

— Aktorių buvo daugiau, ne-gu žiūrovų...

— Jei iš kitų planetų į mūsų Žemę atskristų protingos būty-bės, kažin kur pataikytų nusi-leisti?

— Ko gero — ant butelio!

— Iš manęs virėja, nekokia, tačiau ir aš padariau vieną išra-dimą, tai yra kaip pagaminti bul-vių košę: bulvės reikia pirma iš-virti!

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Kur skubi, Tėve?
— Bėgu pas advokatą pasi-tarti.

— Kokiu reikalu, Tėve?
— Bankrotas Maiki, bankro-tas...

— Aš galiu tau paskolinti pi-nigų, jeigu reikia.

— Visiems bankrotas, ne tik man. Jeigu jau didieji bankai bankrutuoja, tai ką ir bekalbėti apie mažuosius.

— Čia kelta iniciacija, Tėve. Aš tau nekarta sakiau, kad inflaci-ja yra tiesus kelias į bankrotą. Patys žmonės nesamoningai tai daro. [Unijų darbininkai strei-kuoja, reikalaujanti daugiau pinigų. Turi žinoti, kad Ameri-koje visa pramonė, miestų tar-nautojai, mokytojai yra unijų rankose. Unijos spaudžia pramo-nę kelti algas. Jeigu darbininkų algos kyla, tai kyla ir prekės ir patarnavimai, — sukasi kaip ratas be sustojimo.

— Aš nesuprantu, Maiki, ko-dėl tiek žmonių neturi darbo?

— Todėl, kad pramonė ma-zina produkciją, mažina darbi-ninkų skaičių. Daug fabriku už-sidaro todėl kad negali išsivers-ti dėl nuėjusios infliacijos. In-fliacija smuko pinigų vertę. Valdžia spauscina daugiau bank-rotų, už tai kyla aukso ver-tė.

— Gerai tu sakai, Maiki. Batus galėjai nusipirkti už \$6, o dabar reikia mokėti nuo \$30 iki \$60 porai. Ar tu manai, kad dabar batai geresni? Mano kaimynas prieš Antrąjį pasaulinį karą pa-sistatė Marquette Parke kampi-nį bungalovą už \$9,000, o dabar nori perduoti ir prašo už pae-nusį namuką \$80,000! Tu ejai ekonominius mokslus, ir man galvą susukai. Gal per daug ži-voči nėra sveika?

— Reikia viską žinoti ir tau, Tėve. Tos pačios bėdos liečia ta-ve ir kitus žmones. Tu man si-kei, kad tavo šeimnininkas pake-lė nuomą iš \$200 iki \$300, už tris kambarius.

— Žinai, Maiki, aš pasitau iš-piktumo. Pakelė nuomą, dar ir šilumos neduoda kiek reikia. Sa-ko. — jau taksus pakelė, kurus pabrango. Bet sakyk tu man, kodėl taip yra?

— Ne vien Amerikoje, bet ir visur pasaulioje infliacija vei-kią dar labiau.

— Aš girdėjau, kad valdžia stengiasi saugoti bankus nuo bankroto.

— Valdžia garantuoja, bet ji nepajėgs atmokėti bilijonus do-lerų bankrutavusių būzių pa-darytus nuostolius kreditoriams, kai nuostoliai viršins valdžios atsargas. Reikia daryti labai skau-džias operacijas, nuo kurių daug kam reikia nukentėti. Tėve.

— Kas bus, tai bus, bet žemai-tis neqizius. Jeigu man bus rie-stai, tai eisju pas dr. Adomavi-čiū, gal ir mane ten priglaus se-nelių namuose.

— Nesijaudink, Tėve. Gauni stoti!

šiočia tokią pensiją ir gali gy-venti.

— Bet aš turiu didesn nuo-mą už butą mokėti, negu gatau pensijos.

— Čia jau negerai, bet kagi gali daryti, Tėve.

— Sudiev, Maiki. Manęs tu ne-erzink, Good bye!

— Iki kito karto, Tėve. Lik sveikas.

NEIPRASTA ATMOSFERA

Bene pirmą kartą skaitome šveicarišką anekdotą:

Kiekvienas Šveicarijos pilie-tis kasmet po dvi savaites priva-to atlikti karinių pratimų prie-voel.

Atsarginių kuopos seržantui baisingai nepatiko vienas Ciuricho vaistininkas. Prieš jį laidyti sa-vo nevalyva kakarinę seržantas jautė tikrą malonumą.

— Ei, tu, ten, ko murksai lyg baslys vestuvėse savo putralakį lyg mintuvus išžiodes! Priekini! Ženk! Stok! Tai ko dabar žipsai pilva lyg gelu maišą at-kišęs, kai į tave kalbu? Tai ko dabar žvengi, lyg asilas, lu-pa mas?

Tikrumoje šis žmogus susilai-kė net neprasijuokes, tik truputį susypojo.

— Labai atsiprašau, ponas seržante. Malote, tamsta man labai primenate mano žmona, — atsakė.

MEILĖS ĮRODYMAS

Pabūtė apsiopylė asaromis.

— Tai baisu. Aš nepakesiu! — ji skundėsi. — Daktaras priėmė man suplonėjimo kurso ogtu negoti duoti pinigų jam ap-mokėti!

Vyras pasišaikino:
— Aš tiek tave myliu, jog nė vienos tavo uncijos nenoriu nu-stoti!

VEDYBŲ SUKAKTUVES

Profesorius Rubulis atsikė-les rūmėti pastebė ant savo sta-somojo stalo didelę gyvų gėlių puokštę.

— Sakyk, Malvina, ką tatal reiškia? — patenkintas jis paklau-sė žmonos.

— Ale gi, mielasis vyre, šiandien tik tavo vedybų sukaktu-vės... — atsakė žmona.

— Ak šitaip! — numykė profes-orius. — Būtinai man primink, kada bus tavo, kad ir aš tau ga-lečiau gėlių ant stalo padėti!

• Vienintelės progos, kuomet aš gatau pamatyti žmones, yra, kai Edvinas po pestynių mane išmeta į kordorių ir užrakina duris.

JAUNOJI GENTKARTĖ

— Mamyt, — klausia paš mo-tiną atbedamas Fricukas, — ar teisybė, kad ta vaza valgomajame yra paveldėta iš senųjų gent-karčių?

— Taip, Fricuk, — atsakė mo-tina. — Bet dėlko klausai?

— Dėlto, kad manoji gentkar-tė ją ką tik sukūrė...

ŽMONOS ISLAIDUMAS

— Bereita savaitę mano žmo-na paprašė 140 dolerių, o šia sa-vaite \$25.

— Ka ji už juos pirko?

— Nežinau, kadangi nieko ne-daviau.

VAGISIAUS DARBADĖNIS

Teisėjas vagišiui:

— Pasakyk, kaip tu drisai nakties metu lauztis į svetima butą?

Vagišius pasiteisino:
— Praeitą kartą mane teisda-mpas ponas teisėjas klausė, kaip aš drisau lauztis į svetimą butą dienos metu. Tai kada gi aš tu-riau teisę į darbą?

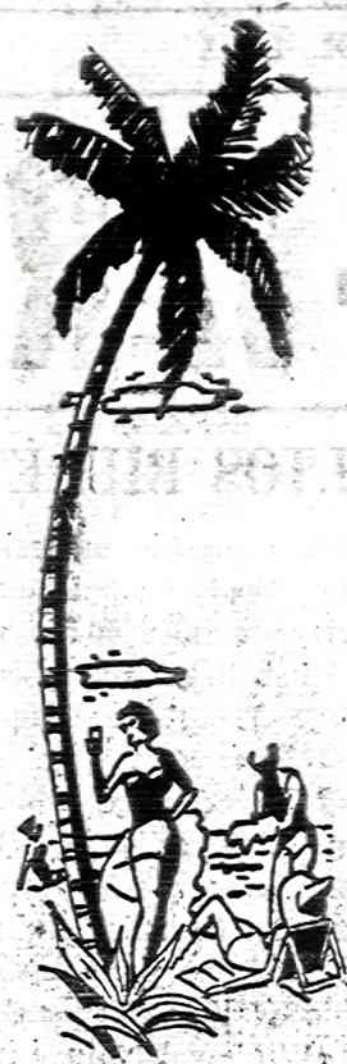
PRAKTIŠKAS SKOTAS

— Tai ko tu nieko šiandien nedirbi? — paklausė skotas sta-tybos meisteris mūriniuko.

— Pagavau slogą, — pasiaiš-kiino Patas. — Mane šaltis kre-čia.

— Tuomet... tuomet aš žinau išeitį. Imk sijoti žvyrą, kol kre-tulys praeis!

PANASUSIS

Filmų atelje vienas garsus ak-torius pamatė save panašų ne-pažįstama aktorių ir susidomė-jęs klausia, kas jis toks bū-sias?

— Aš esu tamstos pakaitalas.

— atsakė aktorius. — Man paves-ta pavaduoti tamstą pavojingose scenose!

— Tatai labai gerai, — apsi-džiaugė filmų žvaigždė. — Eik tamsta pas mano žmoną ir išaiš-kinok jai, kur aš buvau praeitą naktį.

AR IR KITI

Visvien rytai ar vakarai,
Ar priešai ar draugai,
Ką aš darau, darau gerai,
O ką kiti — blogai.

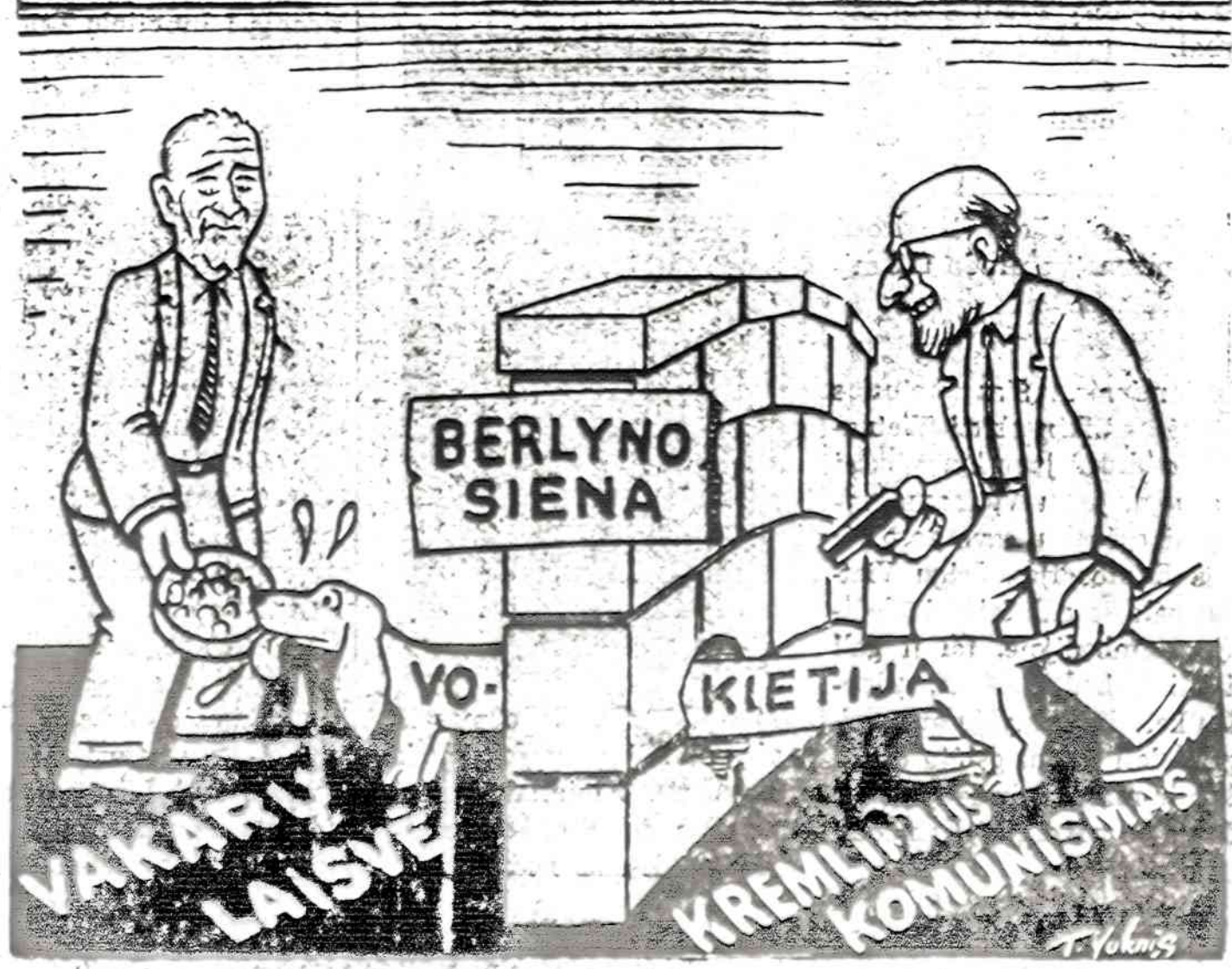
Aš po savos kalbos gražios
Jaučiu maris jėgų,
O kai kiti tik prasizios,
Jau aš ir užmiegu.

Kada eilės aš parašau,
Žavų ir man, ir tau,
O kai kiti... Atsiprašau!

Aš jų nė neskaitau.
Tik aš, tik aš pasauliu šiam
Šviečiu mintim gilia,
Kiti — tik užkamsyt plyšiam
Šėtono katilė.

Antanas Gustaitis

(Iš Anapus teisybė)

Prisimenant netolimos praeities lietuvių veiklą Clevelando mieste

Siais laikais daug kam įdomu sužinoti, kokias draugijas ar organizacijas lietuviai turėjo anksčiau Clevelando mieste. 1917 metais buvo išleista knygelė, pavadinta "Clevelando lietuvių draugysčių istoriška peržvalga". Šioje knygelėje yra pasakyta, kad pirmas susipratus lietuvių atvyko iš Lietuvos į Clevelandą 1871 m. Pranciškus Freimonas. Šio P. Freimono samanymu, 1887 m. liepos 31 d. buvo įsteigta Švento Jurgio draugija. Šios draugijos tikslas buvo visai lietuviškai teikti lietuviams pagalbą. Švento Jurgio draugijos nariai rūpinosi, kad lietuviai katalikai turėtų savo parapiją. Tuo reikalu daugiausia rūpino kunigas Sutkaitis. Po kiek laiko buvo įkurta Švento Jurgio bažnyčia, kuri ir dabar gyvuoja.

1912 m. Šv. Jurgio draugija jautėsi esanti stipresnė, nes narių skaičius paauog ligi 222. Kadangi tais metais buvo sukakti 25 metai šios draugijos gyvavimo, tad šita sukaktį iškilmingai atšventė. Šiame jubiliejaus minėjime kai kurie žmonės matavo gavėse su dainomis ir muzika.

1914 m. Šv. Jurgio draugija gražiai paminėjo 50 metų sukaktį nuo rašytojo Simono Daukanto mirties; taip pat lietuvių spaudoje atgavimo 10 metų sukaktį.

Daug įtakos clevelandiečiams lietuviams sudarė laikraštis "Vienybė Lietuvių", kuris buvo leidžiamas Plymouth mieste. Šis savaitraštis agitavo, kad būtų įsteigta draugija "Susivienijimas visų lietuvių Ameriko-

je". Ši draugija pradėjo Clevelande veikti nuo 1888 metų, bet smarkiai ėmė augti nuo 1911 metų, ir tada ji suruošdavo įvairius ballus, prakalbas, piknikus. 1896 metais Clevelande buvo įsteigta Švento Kazimiero draugija, kuri buvo pasivadinti "Draugystė Lietuvos sūnų kareivių Švento Kazimiero". Į šią draugiją buvo priimami vyrai nuo 17 iki 36 metų amžiaus. Kiekvienas šios draugijos narys mokėdavo po 39 centų per mėnesį.

1903 m. buvo įsteigta Švento Kazimiero gvardija, kurios sumanytojas buvo Jonas Rakauskas. Ši gvardija tada vadinosi "Lietuvos sūnų kareivių Švento Kazimiero draugija". Šios gvardijos nariai, kai reikėdavo kur nors viešai pasirodyti, užsidėdavo kareiviškas uniformas, ir tokiu būdu pasirodydavo gatvėse. Tada gatvėse suėdavo daug žiuronių, ir visiems tokie gvardiečiai labai patikdavo. Tais praeitais laikais visokios Clevelando draugijos ar organizacijos labai rūpinosi lietuvių išlaidų reikalais.

Pirmasis Clevelando lietuvių laikraštis pradėjo eiti 1914 metais; tai buvo katalikų laikraštis "Santalka". Kiek vėliau, po "Santalkos", 1916 metais ėmė eiti savaitraštis "Dirva".

Daugiausia lietuvių į Clevelandą privaziavo 1890-1910 metais, maždaug aštuoni tūkstančiai. Bet kai kurie lietuviai, taip sakant, nutautėjo ir lietuviškai nekalbėjo.

A. Kelmūtis

Palaidota Marija Varnienė-Kuraitytė

Trečiadienį, spalio 13 d. Evans- gausiai publikai dalyvaujant, atsisveikinama su Marija Varniene-Kuraityte. Inž. Domas Adomaičio tarė žodį ir pravedė atsisveikinimo tvarką. Kan. V. Zakarauskas koplyčioje atliko pamaldas, iš bažnyčios palydėjo į Lietuvos Tautinės kapines. Velionė palaidota šalia savo vyro prof. Adomo Varno. M. Varnienė buvo Illinois Montessori D. jos garbės narė.

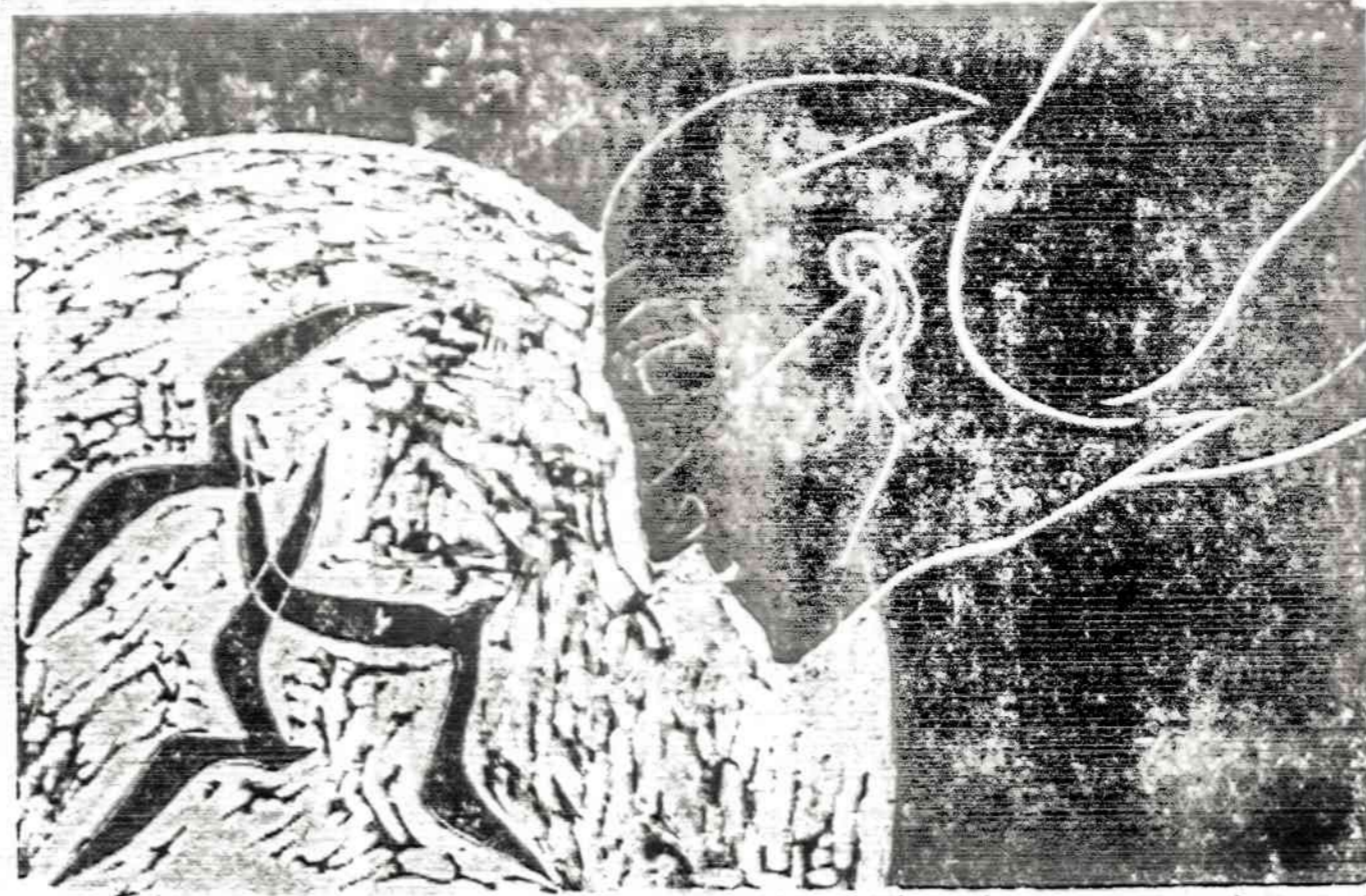
D. ADOMAIČIO KALBA

Gerbiamosios ir Gerbiamieji, Susirinkome atsisveikinti neeilinę lietuvių a. a. Marija Varnienė-Kuraitytę, ir pareikšti jai prideramą pagarbą už visą, ką ji per ilgą savo gyvenimą yra davusi lietuvių tautai bei

žmonijai. Velionė Varnienė buvo mokinė Marijos Montessori, palikušios pasauliui ypatingą vaikų auklėjimo sistemą. Atsikūrusioje Lietuvoje Montessori vardą ir jos sistemą sėkmingai išpopuliarino Marija Varnienė.

Ištekėjusi už moderniosios Lietuvos dailės patriarcho prof. Adomo Varno, velionė buvo ne tik jo žmona, bet ir visokeriopa jo darbų rėmėja, nuoširdžioji ir pirmoji jo kūrinių kritikė. Adomas ir Marija Varnai buvo vieni iš tų šulų, kurie Nepriklausomą Lietuvą įvedė į modernų kultūros pasaulį. Jie prisidėjo išauklėti sąmoningą lietuvių patriotą, kurio jokios okupacijos nenugalės.

Šiame krašte Varnai apsigyveno jau pensininkų amžiuje:

Krzauškas.

"Siėkimas" (grafika)

profesorius Adomas — 72 metų, o Marija — 64 m. Jie mokėjo ro ketelį kalbų, bet ne anglų. Nežiūrint to, jie ir čia paliko neišdildomus pėdsakus.

Srulkiau apie a. a. Marijos Varnienės veiklą išgirsime iš sekančių kalbėtojų.

Atsisveikino: Varnų Montessori centro vardu J. Krutulienė; Kriauceliūnų Vaikų Namelių — D. Danilevičiūtė-Dumbrienė; Lietuvių Montessori auklėtojų vardu — J. Juknevičienė; Tautos Fando vardu — E. Jasiūnas; Amerikiečių mottessorininkų ir vaikų vardu — Mrs. Celma Pinho-Perry (Montessori kursų vedėja).

Koplyčioje atsilankė Jo Ekscelencija vyskupas Vincentas Brizgys.

Baigdamas šį atsisveikinimą su Marija Varniene, aš reikiu jai pagarbą ir padėką Ciurlionio Galerijos, Inc. vardu. Prof. Adomas Varnas, vienas iš tos galerijos steigėjų ir jos Krikšto Tėvas, be Marijos Varnienės nebūtų savo gyvenime atsiskėjęs, kaip jis lietuviams paliko. Kai prof. Varnas užsimojo sukurti istorinį paveikslą "Mindaugo vainikavimas", Marija Varnienė

DETROITO NAUJIENOS

ST. LOZORAICIO, LIETUVOS ATSTOVO PRIE VATIKANO, PASKAITA

Iš ALTO informacijos buvo patirta, kad Stasys Lozoraitis ir lankysis Amerikoje ir dalyvaus Liet. Tautiniuose namuose Chicagoje. Š. m. spalio 3 d. ruošiasi

nuėjo dirbti į fabriką, kad profesorius — pragyvenimo rūpesčių netrukdomas — galėtų kurti. Silpnos sveikatos prof. A. Varnas, tik žmonos Marijos rūpestingai globojamas, galėjo sulaukti 100 metų amžiaus ir išlikti kūrybingas beveik iki pat mirties. Išėkis ramybėje, miela p. Varniene, su kaupu atlikusi savo žemiškąją misiją!

Sirdingiausia padėką reikiame Domicelai - Domei Pėtutytei, kuri su nepaprastu atsidavimu namie slaugė abu Varnus jų senatvėje iki pat mirties. Jos darbams nežinome pavyzdžio ir tik Aukščiausiąs galės jai atlyginti.

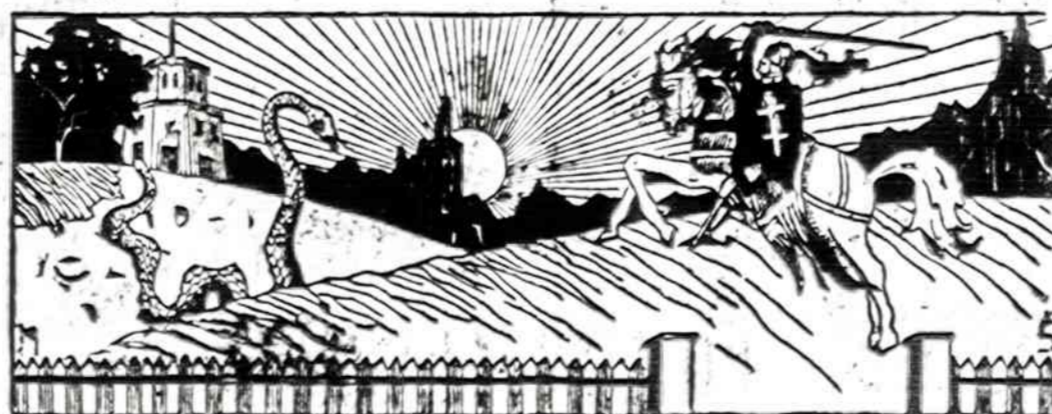
D. A.

Aleksas Ambrose, CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius, pėruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia Chicago lietuvių istorija (1869 — 1959 metai). 664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15. Persuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIŪDAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėję viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

m. pirmasis sekretorius). 1944 m. laukė Romos universitetą, teisių fakultetą. Dalyvavo Italijos lietuvių veikloje (Lituanica) d. jos valdyboje nuo 1944 m. centrinio liet. komitete narys, nuo 1946 m. ir 1950 m. pirm. Italijos LB laikinojo organizacinio komiteto pirm. 1950-52 m.) ir įvairiose tarptautinėse konferencijose. Nuo 1956 m. Tarptautinė e. tremtinių intelektualų sąjungos v. bej. Rašė Santarvėje, Europos Lietuvių, taip pat italų spaudoj; 1945-48 m. buvo Lietuvių Balso redakcijoje.

Ižanginiame sodyje prelegentas St. Lozoraitis padėjo už pakvietimą ir pareiškė, kad Detroit'e esąs pirmą kartą. Pirmasis žodžiais pareiškė, kad atvykimas dvejopas — privatus ir politinis. Po to pareiškė, kad noris paberti keletą minčių, kurios domina mus dabartiniame gyvenime. Taip pat pažadėjo, kad po savo kalbos atsakinėsią į duotus paklausimus. Pasakojo apie politinius įvykius Europoje.

Iš prelegento minčių atrodė, kad šiandien ne viena Europos valstybė yra valdoma socialdemokratų — socialistų, kaip tai: Prancūzija, Vokietija, Italija, Olandija, Švedija ir kitos. Kaip kurios minėtos valstybės, už įneštą rezoliuciją Pabaltijai neprijungti prie Sovietijos, nebusavo. Jei tokia rezoliucija ateityje būtų Europos Parlamentą įnešta, prašė Organizacijų ir pavienių asmenų rašyti laiškus parlamentui ministeriams, juos prasant tą rezoliuciją paremti. Prelegentas pareiškė, kad reikia konstatuoti, kad per virš 30 metų Lietuvos vardas Europoje dar nėra miręs.

Prelegentas manęs, kad Europos Parlamentas dar negali pripažinti Lietuvą Sovietams. Savo kalboje priminė ne tik pabaltiečių, bet ir palestiniečių klausimą. Aiškino Jaltos nutarimus, pažymėdamas, kad jie yra neteisėti, atseit, Lietuva ir kitos tautos įjungtos į sovietiskąją Rusiją, neteisėtai (kaip sakoma — parduotos). Žodžiu, savo kalboje palietė daug tokių klausimų, kurie spaudoje jau ne kartą buvo aiškinti ir gvildentai. Gal nėra blogai, jei dar kartą priminė.

Kalbėjo apie valandą laiko. Po paskaitos buvo ir paklausimų. Pirmieji klausė: S. Šimoliūnas, A. Zaparackas, J. Pečiūrienė, M. Kizis, St. Šimoliūnas, M.

Šnapštys ir A. Barauskas. Kaip kurie paklausimai buvo per ilgai — po tris ir net keturis klausimus iš kart. Publika pradėjo nervintis dėl per ilgai užsitęsusių paskaitos.

Paskaitą užibaigus, moderatorius R. Barauskas prelegentui St. Lozoraičiui išreikšė padėką už atvykimą ir gražią bei turiningą paskaitą. Be to, prelegentas buvo pakviestas į Detroito žurnalistų skryiaus metinį susirinkimą mokyklos klaseje, ir paprašytas tarti žodį. St. Lozoraitis savo trumpame žodyje pasveikino žurnalistus ir palinkėjo sėkmės tolimiesiuose užsiėmėtuose darbuose.

Paskaitą reikia skaityti pavykusia ir gerai paruošta. Ant. Skauskas (Bus daugiau)

Britų Darbo partija savo konferencijoje priėmė vienpusišką branduolinių nusiginklavimą. Kita rezoliucija priimta dėl ginklų pramonės nacionalizavimo ir jos atidavimo prafsjungų kontrolei. Siūlymas nacionalizuoti bankus, draudimo įstaigas ir kitas 200 didelių monopolijų buvo atmestas.

JAV perduos britų teismui aiuri IRA organizacijos teroristą W. Quin. Jis gimęs Amerikoje, bet 1971 m. sugrįžo į Airiją ir tapo aktyviu tos organizacijos nariu. Jis bus teisiamas už politcininko nužudymą Londone prieš 7 metus.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATORA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštinė. Jąme yra vertingų, niekuomet nesenstančių, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macičio, P. Joniko, V. Stankos, J. Rauckio, dr. Kazio Grinlaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsnių bei studijų, iliustruotos nuotraukomis iš M. K. Ciurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINU ŠVENTES LAUKUOSE, poetas, rašytojas ir tautinių žoklių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliaisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės Berno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai lietuviškos kultūros literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIAKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalauskas įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrėčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama rėtovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas nepriė. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik na Jurgio Jašinso knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

BATRINĖS NOVELĖS, H. Zosėnko kūryba. J. Vaičiūno vertimas. 306 pusl. knygoje yra 30 sąmoningų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių pašto ženklo.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 431-4194

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1982
Subscription Rates:

Chicago \$48.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$48.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraštis kainuoja

Chicagoje ir priemiestuose:

metams \$48.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

nuo JAV vietose:
metams \$40.00

pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kanadoje:
metams \$48.00
pusiui metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Šveicarijoje:
metams \$48.00
pusiui metų \$24.00

Naujienuos arba kasdien, šiek tiek, nemadant, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telefonas 431-4194.

Prašymus rašyti adresu: 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telefonas 431-4194.

NAUJIENUO rašinė atidara kasdien, šiek tiek, nemadant, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadienis — iki 12 val.

Kur Draugas veda savo jaunimą?

Prieš porą mėnesių Chicagone atvažiavo Vilius Žolpys, jaunas, gražiai naujas Marijos ir Silvestro Žolpų anūkas, Dalius Žolpys. Dalius, kaip ir seneitai Žolpiai, kur, jis girdėjo, kad ir Žolpienė ne tik šoko su jaunimu, bet ir iš miesto administracijos išrūpino Lietuvianca vardą lietuvių apgyventai gatvei Bridgeporte. Žolpienės gyvųjų tarpe jau nėra, bet Lietuvianca likusi.

Jaunas Žolpys dalyvavo Los Angeles jaunimo šokių grupėje. Šoko, dainavo ir važiavo į visus Los Angeles lietuvių rengiamus lietuviškus renginius, ėjo sargybą prie vėliavų.

Jaunas šokėjas, kol dar jaunas, panoro aplankyti kitas Amerikos lietuvių kolonijas. Jam labiausiai rūpėjo aplankyti Chicago, kur gyveno jo seneitai Žolpiai, kur, jis girdėjo, kad ir Žolpienė ne tik šoko su jaunimu, bet ir iš miesto administracijos išrūpino Lietuvianca vardą lietuvių apgyventai gatvei Bridgeporte. Žolpienės gyvųjų tarpe jau nėra, bet Lietuvianca likusi.

Jaunas Žolpys pasakė savo draugams, kad jis planuoja važiuoti į Chicago.

— Ar turi Chicagoje pažįstamų? — paklausė vadovas.

— Turiu, — atsakė Žolpys.

— O ką tu ten pažįsti?

— Pažįstu Gudelį, savo tėtą Dalią, tik tai ji jau Chicagoje nebegyvena.

— Et, Gudelis ispanų auksą Kremliuon vežė, būk atsargus...

Draugas ne tik parašė, kad Gudelis vežė Ispanijos auksą Maskvon, bet jis susirado piešėją, kuris sukūrė paveikslą, vaizduojantį Gudelį, točka nuvežusį auksą prie Kremliaus vartų. Pats Stalinas pradarė vartus ir padėjo Gudeliui už gerai atliktą darbą...

Visa tai yra gryniausias išmislas. Draugo redaktorai nepajėgė sugriauti Naujienuos redaktoriaus dėstomą argumentų apie Amerikos lietuvių Tarybos vedamą darbą. Tada Draugui labiausiai rūpėjo nuvertinti ALTO vedamą darbą. Rimtų argumentų neturėjo, tai panoro Gudelį apšaukti komunistu ir nieko kito nepajėgė sugalvoti, kaip paleisti šlykštų šmeižtą, kad Gudelis buvo Ispanijoj, pagrobė auksą ir nuvežė Maskvon.

Tai yra vienas blaiviausių ir šlykščiausių šmeižtų prieš Gudelį. Jis buvo Ispanijoje, bet prie Ispanijos auksą jis niekad nepriėjo, jo nematė ir niekur jo nevežė. Ispanijos auksą atsargos pateko Kremliuon, bet ne točka. Ispanijos auksą išvežimą suorganizavo sukomunistėjęs Ispanijos ministeris Alvarez del Vayo. Auksas buvo sukrautas į Ispanijos karo laivą ir išvežtas į Odesą. Buvęs Ispanijos gynybos ministeris Indalesio Prieto aprašė, kaip ir kodėl tas auksas buvo išvežtas į Rusiją, bet Gudelis nieko bendro su to auksu išvežimu neturėjo.

Draugo redaktorai paleido biaurų šmeižtą prieš dešimtmetį ar gal keliais metais trumpiau, bet jie ir šandien kartoją tuos pačius šmeižtus. Tada jie niekino dr. Kazį Bobelį, tuometinį ALTO pirmininką, ir M. Gudelį, Naujienuos redaktorių. Bet jiems nepavyko ALTO sugriauti ir Naujienuos uždaryti. Jiems į galvą neatėjo mintis, kad politinės savo pozicijas reikia ginti rimtais, skaitytomis įtikinančiais argumentais, aiškiais ir suprantamomis mintimis, o ne melais ir šmeižtais. Paleistas šmeižtas įtikino kelis jaunuolius, bet vienas, jaunas Žolpys nepatikėjo. Jis atvyko į Chicago, užėjo į Naujienuos ir paklausė, kaip Naujienuos redaktorių galėjo prie Ispanijos auksą prieti? Jam buvo paaiškinta, kad tai yra Draugo redaktorių nepajėgumas sugriauti Naujienuos skelbiamos teisybės, todėl jie ir griebiasi šmeižtų apie svetimą auksą.

Draugo redaktorai nepasimokė iš padarytos klaidos. Šį kartą jie pasinaudojo neva Andriaus Bulotos parašytu ir lengvai skaitomu romanu ir vėl iš Gudelio nori padaryti Maskvos agentą. Jie nekrepia dėmesio į tai, kad tas Bulotai primetamas "Limuzinas" buvo atspausdintas dviem metais po jo mirties. Andrius Bulota studijavo teisę, ekonomiką, tarptautinę prekybą; jis glaudžiai bendradarbiavo su Pijum Glovackiu valstybinio plano komisijoje. Jeigu jis būtų bėgęs kartu su Glovackiu, tai, ko gero, jį būtų sušaudė kartu su juo. Bet Bulota Rusijon nebėgo. Jis pasiliko Lietuvoj, kaip ir jo dėdė. Pastarąjį naciai sušaudė, o Andriukui, kaip pasakojo, pavyko nuomai, o vėliau ir nuo komunistų išsisukti.

Komunistai klastoja ir pakia amerikiečiams klastotus dokumentus, jie galėjo klastoti ir "Limuziną". Jie galėjo "Limuziną" parašyti ir Bulotą paskelbti to romano autoriumi. Draugo redaktorai turėjo atskirti pelus nuo grūdų, bet jie nemokėjo ir nemoka to padaryti.

Didokas būrys amerikiečių, jų tarpe ir keli lietuviai buvo Ispanijoje, tarnavo tarptautinėse brigadose. Daugelis jų žuvo Ispanijoje, bet didokas jų tarptautinių brigadų narių skaičius išsigelbėjo ir parašė knygas apie jų dalyvavimą tarptautinėse brigadose, tačiau nė vienoje knygoje nepaminita, kad M. Gudelis ir A. Bulota būtų buvę tarptautinės brigados narys. Mes žinome, kad ne Gudelis, ne Bulota Ispanijos pilietinio karo metu nepriklausė tarptautinei brigadai.

Draugo redaktorai melavo, apgaudinėjo savo skaitytojus, kai rašė, kad Gudelis vežė ispanų auksą Rusijon, jie skleidžia biaurų melą ir šandien, kai tvirtina, kad Bulota ir Gudelis buvo tarptautinės brigados nariais.

Garšva, Kviklys ir Rimšelis per akis meluoja, kai jie skelbia, kad Gudelis ir Bulota buvo "Ispanijos tarptautinėse brigadose ir statė komunizmą tame krašte".

Iki pilietinio karo pabaigos niekas Ispanijoje jokio komunizmo nestatė, nei Gudelis, nei Bulota jokiomis tarptautinėms brigadoms nepriklausė. Ispanai bandė ginti demokratiją savo krašte, bet Hitleris su Musoliniu, padedami diktatoriaus Franko, primetė fašistinę santvarką. Jeigu ne Ispanijos karalius, tai ji ir vėl būtų ispanams primesta.

ELZBIETA KARDELIENE

27-os Kanados Lietuvių Dienos

(1982 m. spalio 8-10 dienomis Montrealyje)

Elzbieta Kardelienė

Iškilmingas koncertas įsivės šauksmo tema, pageriant Maironį ir Vincą Krėvę, įvyko spalio 10 dieną CGEP André Laurin deauve didelėje salėje. Taktantais kėdžių užpildytos atvykusių svečių iš Kanados ir JAV tolimųjų kraštų.

Prasidėjus scenos užuolaidai, pamatėm ir didžiulę sceną pilniausią koncerto dalyvių Choras, liaudies instrumentų orkestras ir šokėjai, išspuošę žaibus tautiniais drabužiais, jungtomis, karūnomis ir gintais, jis vos vos sutilpo scenoje.

Mūsų gražioji pranešėja Ina Luokševičiūtė, lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis, pakviė sugiedoti Kanados himną. Aušros Vartų parapijos klebans Jonas Kubilius SJ paskaitė labai prasmingą invokaciją.

KLB-ncs Montrealyje Apylinkės valdybos pirmininkas Vincas Piecaitis, pasveikinus visus atvykusius į šventę, padėkojo Kvebeko valdžiai, ypač Inai, imigracijos ir kultūrinį grupių ministerijai ir jos ministerei Gerardai Godinui už 10,000 paramą K. L. Dienų įgyvendinimui Montrealyje.

Pranešėja Ina pristatė ir koncertą atvykusius svečius: Kanados valdžios atstovus, lietuvių generalinį konsulą Joną Žmuidziną ir kitus aukštes pareigūnus. Kai kurie iš jų mus pasveikino ir tarė mums malonius sveikinimo žodžius.

Koncertas prasidėjo Rasos Luokševičiūtės puikia deklamacija V. Krėvės — Daina apie Arg-Sekė daina Mairono žodžiais Lietuva Brangi. Dainavo LD

Jungtinis choras, diriguojant Aleksandrui Stankevičiui. Tai daina, tapusi mūsų antruoju himnu, publika išklauė stovėdama.

Visas koncertas, kuris tęsėsi apie 3 val., buvo puikiai sumontuotas iš jungtinio choro, liaudies instrumentų muzikos, šokių ir deklamacijų Maironio ir V. Krėvės kūrinį. Choras dainavo irgi dainas Maironio žodžiais. Šokėjai šoko bendrai visi ir atskiras vienetais, liaudies instrumentais grojant.

Subatėlė — pašoko Hamiltono Gyvataras, Londono Ont. Baltija ir Montrealyje Gintaras. Daina Piecaitis deklamavo Maironio — Taip niekas tavęs nemylės.

Kepurinė ir Mikita — šoko Toronto Gintaras, Landytinis ir Montrealyje Gintaras.

Blezingėlė — Hamiltono Gyvataras.

Nuo Birutės kalno — Maironio, deklamavo K. Ottaitė.

Dainų dainelės — žodžiai Maironio, muz. J. Naujalis, diriguojant D. Deksnytei, dainavo jungtinis choras.

Kur bėga Šešupė — žodžiai Maironio, muz. Č. Sasnauskas, diriguojant Šv. Kazimiero bažnyčios choro vadovui kunigui M. Milox, CSC, dainavo jungtinis choras.

Po 15 min. pertraukos, jungtinis choras, diriguojant A. Stankevičiui, dainavo:

Vasaros naktys — Maironio žodžiai, Z. Lapėno harmonizacijoje.

Oh, neverk Motuzėle — Maironio, deklamavo puikiai D. Barsauskaitė, vos 12 metų mergaitė, mirtinai.

Sadutė — šoko Hamiltono Gyvataras ir Toronto Gintaras. Rezginėlė — šoko Hamiltono Gyvataras.

Išvyksiu kaip dūmas — Maironio, deklamavo Rasa Lukoševičiūtė.

Pirmyn į kovą — Maironio, muz. A. Aleksio, dainavo jungtinis choras.

Nebeužtvėnkėsi upės bėgimo Maironio, deklamavo A. Kličiūtė.

Pakeltkojis — šoko Montrealyje Gintaras.

Abrūšėlis — šoko Londono Baltija, Montrealyje ir Toronto Gintaras.

Įlanga į jaunąją Lietuvą — Maironio, dekl. K. Kličiūtė.

Asteonhytis — šoko Londono Baltija ir Toronto Gintaras. Makinas, Kalvelis — šokius ir dainą.

Leiskit ir Tėvyne — dalyvavo visi programos dalyviai.

Antroje dalyje šokius lydėjo ne tik muzikos instrumentai, bet ir jungtinis choras.

VINCAS KRĖVE MICKEVICIUS

RAGANIUS

ZEMAITUSKA

(Tėsinys)

— Miškas valdžios, ir mes valdžios, kunigėli! Negi žalias bulves griausime, negi pirkias šiaudais kūrėmsime? — atskirdavo kunigėliui.

Ramūnai savo miško neturėjo...

— Stai, Mizūnų dvaro miškas su mūsų laukais suena, o pasiklausk, kunigėli, poną, ar esame kada kad ir viena šakutė iš jo miško paėmę...

Gal todėl taip atskirdavo jauniesiems kunigėliams, kaip ir paneigdamai šio klausimu jų autoritetą, kad Zemaitukas žmonių už tai nebar-davo, vagysčių neprikaisdavo ir net ramindavo savo uolius padėjėjus.

— To stary zwoyczej, od niepamiętnych czasow, coż z nimi zrobisz! Lasu swego nie mają. Može to dawny ich przywilej, przez rzadą moskiewski obecnie nie uznawany...

Kai miesteliui degant sudegė kunigo kluonas ir tvartai, Ramūnų vyrai pasiskubino nuraminti Zemaituką.

— Nesirūpink, dyasiškas tėveli! Atstatysim tar geresnius.

Ir tikrai atstate. Zemaitukui nekainavo nei ženo skatikėlio. Privežė Ramūnai sienojų, kad klauonija na ją statyk, ne tvartus su kluonu.

— lotų lentoms pjauti storulių drevių ir — sa-vaimė suprantama, kad nepirko už pinigūs, bet iš valdžios miško prisikirto. Zemaitukas tą gerai žinojo, bet jų nebarė, priėmė su padėka, ką tik vežė...

Tvartai ir kluonas, kaip bematant, buvo pa-statyti nauji...

Kai buvo rimtas reikalas, Ramūnų vyrai mō-kėjo nesnausti.

III

Visai kito plauko žmogus buvo Juozas Misiulis. Jis atsirado Ramūnuose iš Užgirių sodžiaus, iš pačios "Grumtų" gilumos.

Kai mirė Jono Kindžio, rimto ūkininko, sus-valakininkio, vienatūris sūnus Vincas, teko jam susirūpinti dabar surasti savo irgi vienatūrei dukteriai, Rozei, vos šešiolikos metų pasiekusiai, tinkamą vyrą užkūrį. Kindys buvo jau senyvas žmogus, nebe jaunas, o ūkis nemažas, pačiam vienam apsidirbti su visais darbais buvo sunku, o svetimų rankų ūkin įsileisti nenorėjo, nepratęs buvo...

Pasipiršo Juozas Misiulis, patiko tėvams ir tapo Jono Kindžio užkūriu. Ramūnų sodžiaus pil-nateisio gyventoju — senis Kindys aprašė už-kūriui visą savo ūkį ir pats nutarė "išsėtis".

— Aš jau atidirbau, kas man buvo skirta, dabar išsėsiuos. Tevalgydina dabar mus senis žentas su dukterim, — kalbėdavo savo senei.

Be darbo, suprantama, negyveno — nuolat triušė aplink namus, čia tvoras sutaisydamas, čia

vežimus, arklius, akėčias sutvarkydamas... Bet lauko darban neidavo. Kai namie darbo nesusi-rasdavo, mėgdavo net darbymetėj sodely, medžių unksnėje, pasnausti.

Kai užkūris įsiveisė bičių, senis Kindys jas prižiūrėdavo vasaros metu, kad spiečiai nepabėgtų. Bet suimti spiečių, suleisti avilinė, kopti bites niekuomet nesimėdavo, nēmėgdavo: ir nemokėjo, ir bijojo, kad nesukandžiotų.

Juozas Misiulis buvo tikras nepasėda, nenuo-rama. Be darbo nei vienos minutėlė išbūti negalėjo. Vos tik atėjęs, nepasitenkino savo uošvio pus-valakiu, bet imdavo, kur tik pasitaikydavo, lauką "iš pusės", net gretimuose sodžiuose.

Prisigrobstydamas daug žemės negalėjo ap-seiti be samdininkų — imdavo berną, pusbernį, mergą...

Nelengva buvo samdininkui, ypač vyriškiui, pas Misiulį gyventi. Patsai šeimininkas valandė-lės be darbo nepasėdės ir darbininkui neduoda atsilėsti...

Ypač nusikamuoja pas jį žmonės vasaros me-tu, darbymetėje. Misiulis vienų samdininkų nie-kuor nesūsdavo, visur eidavo ir pats su jais, ar tai pievos šienauti, ar tai rugių pjauti, nekirsdavo dar tada rugių dalgėmis niekas, bet pjautuvais pjūdavo.

— Vienus samdininkus išleisti laukan — tai jau joks darbas! Daugiau žiovaus stoviniaudami, negu dirbs...

Su juo nei žiovauti, nei stoviniauti niekam netekdavo. Atsikvėpti, kvapą atgauti, prakaitą nusišluostyti — ir tai nebuvo kada.

Negi atsiliksi su pradalgiu pjevoje ar su baru pabarėje. Tempėsi vyrai, tempėsi ir moterys iš paskutiniųjų, bet argi su tokiu velniu susidėsi — lyg jam ir nuovargio nebuvo, lyg jam ir rankų nemėtinėdavo...

Be kita ko, darbų metu būdavo labai piktas. Dėl mažiausios priezasties suliepsnodavo, kaip ugnis, ir imdavo plūsti paskutiniiais žodžiais, ypač kai jam samdininko darbas nepatikdavo, ar atrodydavo, kad jis perlatas dirbdavo. Nedūok, Dieve, atsikirsti jam, ypač vyriškiui, kaip bematai, gausi dalgiakočių, ar grėbliakočių per nugarą!

— Ar tave, žmogeli, motina karštam vandeny buvo pagimdžiusi, ar kas? — stebėdavosi žmonės jo darbūtu. — Be laiko patsai nusivarysi ir kitus patrukdysi...

Nekreipė į tokias kalbas Misiulis dėmesio ir stengėsi visus darbus atlikti anksčiau už kitus. Pirmas išdavo ir šerai atkartodavo pūdynus, pirmas nušienaudavo pievas, nupjūdavo rugius, pirmas ir kluonai viską suimdavo. Pirmas ir už-sėdavo ar tai žiemkenčius, ar tai vasaroja...

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šėštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 106th Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149.
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį, 1-4 popietė,
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencinio: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERANAS, Tel. 925-9061

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO JEIMOS VALANDOS
Šėštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja - Aldona Deuker
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa
Naujienoje, Anglijoje. Iš stoties
WLYN, 1360 bangų AM, veikia sek-
madieniais nuo 8 iki 8:30 val. rytė.
perduodama vėliausių pasaulinių
šėštadieninių, Be to, komenta-
rai, mairika, šėšėnė ir Magdūtė
Pasaka. Ši programa veda Stepo-
nas ir Valėnė Minkai. Biznis
reikalais kreipis į Baltic Florist-
gėlių bei dovanų krautuve, 502 E.
Brookway, So. Boston, Mass. 02127,
Telefonas 268-0489. Ten pat gau-
namos "Naujienos", didelis pas-
rinkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuvėškų dovanų.

FIGHT HEART DISEASE

J. Tijūno žmonos mirimo metinės

Dr. Rožė Tijūnienė

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių draugijos paštosgošinis narių susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 22 d., 6 val. vak., Vycių saleje, 2455 West 67th St. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus ir vaišės.
Eugenija Strungys

— Prez. Reaganas nesirengia atšaukti sankcijas prieš prancūzų bendrovę, pardavusias rusams kompresorius dujotiekiui.

— Specialistai tvirtina, kad ateinančių mėnesį teks skolinti pinigų Socialinės apdraudos reikalams.

— Viešosios nuomonės tyrinėtojai sako, kad Illinois vaistijos gyventojai daugiau pasitiki gubernatoriumi J. Thompsonu, negu A. Stevensonu.

— Evangelistas Billy Graham nuvažiavo į Rytų Vokietiją ir pasakė kalbą Wuertemburgo bažnyčioje, kur pamokslus sakydavo Martin Luther.

— Popiežius sekmadienį patarė suvažiavusiems turtininkų kraštų atstovams paskirstyti duoną ir neturtingiesiems.

— Chomeinio vyriausybė laikosi policijos ir fanatikų pagalba. Ilgai ji nepajėgė išsilaikyti jėga ir apgaule.

— Irano pilotas Kyran Jahgypakir atsiskakė grįžti į viduramžių tironija Irane. Austrijos laikraštininkams jis papasakojo pasibausėtinių Chomeinio valdžios žiaurumų.

— Amerikiečiai reikalauja, kad Izraelis uždarytų savo įstai-gą Beirute.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ALto tarpininkavimo dėka, Amerikos vyriausybė tremtiniams sudarė sąlygas imigruoti į šį pažadėtą kraštą. Dauguma čia atvykome. J. Tijūnas su žmona įsikūrė Chicagoje. Jis gavo darbą Wabash geležinkelio šotyje, o žmona, kaip kvalifikuota dantistė, gavo darbą pas dantistą dr. Alkočiūną Ciceroy.

Lietuviai, kur bebūtų, mėgsta turėti nuosavybę. Pirkto vienus, kitus namus ir, parduavę, įsikūrė Marquette Parke. Nupirko, gražų šešių butų namą. Gyvenk ir ngrėk! Deja, viskas Dievo valioj. Žmona susirgo ir... mirė prieš 7 metus. Vyraš šv. Kazimiero Liet. kapinėse pastatė puošnų paminklą.

1982 m. spalio 17 d. 12 val. Jėzuitų koplyčioje kun. K. Kuzminkas atnašavo šv. Mišias už žmonos sielą. Solo giedojo p. Mažeikienė, vargonais grojo muzikas Motekaitis.

Po šv. Mišių, mirusios vyras pakvietė dalyvius pietų į vieną Jėzuitų saliuokę. Tai ne pietūs buvo, bet vaišės. Reikia priminti, kad abudu priklausė katalikų patriotinėms organizacijoms. Jonas yra spaudos bendradarbis. Praeitais ir šiais metais nuvažė į okup. Lietuvą giminėms dovanų, kaip niekas kitas. Tuos puošnius namus, žmonai mirus, Jonas pardavė ir nusipirko kuklų būgaliuką, kuriame vienija gyvena.

K. P.

Mirusieji Vakaru Vokietijoje

Juozas Černius, VLB Mainz apylinkės narys mirė š. m. rugpiučio 1 d. Palaidotas rugpiučio 5 d. Mainz-Mombach Waldfriedhof kapinėse. Laidojimo apėlgas atliko, prie kapo Vokietijos P. LB bei Vasario 16 gimnazijos šv. mišias aukojo tėv. Alf. Bernatonis. Laidotuvėse dalyvavo iš

JAV-bių atvykęs sūnus Vytautas, dukterė bei dukraitė ir bėrlis artimųjų.

Buvo gimęs 1896 m. vasario 26 d. Degučiuose, netoli Marijampolės. Per I pas. karą baigė mokytojų kursus. 1918 m. stojo savanoriu į besikuriančios Lietuvos kariuomenę. Baigė Karo mokyklos I laidą leitenantu. Da lyvavo kovose su bermontininkiais ir lenkais, Širvintų-Giedraičių kautynėse buvo sužeistas ir patekęs į lenkų nelaisvę. Savo atsiminimus išspausdino Karyje.

Kaip karininkas tarnavo 7-me žemaičių kungaiškėčio Butigeldžio pėstininkų pulke. Baigė Aukštuosius Vytauto Didž. karininkų kursus. Apdovanotas Vytauto Didž. ordinais, Savanorio kūrėjo ir Nepriklausomybės dešimtmečio medaliais.

1940 m. bolševikų buvo atleistas iš kariuomenės. Slapstėsi. Karui baigiantis atvyko Vokietijon Gyveno įvairiose DP stovyklose. Dirbo anglų kariuomenės darbo daliniuose. Išėjęs į poilsį, gyveno Mainz apylinkėse. Buvo aktyvus LB narys ir dosnus jos darbų bei Gimnazijos rėmėjas.

Birutė - Bronė Gabriūnaitė - Frosch, VLB Stuttgart apylinkės narė, mirė š. m. rugpiučio 1 d. palikdama našį vyrą Eugen Frosch, muzikos profesorių Tros singeno akademijoje, dvi dukras, Christiane ir Beate, du sūnus, Clementą bei Georgą ir brolių architektą Vytautą Gabriūną Vilniuje.

Buvo gimusi 1925 m. lapkr. 3 d. Vokietija atvyko su tėvu. Po karo Tuebingene studijavo filologiją. Buvo emigravusi į JAV-bes, bet vėliau grįžo, čia ištekojo ir sukūrė gražią šeimą.

KINIJOS LAKŪNAS PA-BĖGO Į P. KORĖJĄ

SEOUL, Pietų Korėja. — Kinijos kariuomenės majoras sekmadienį iš Kinijos atskrido į Korėją. Jeigu lakūnas būtų nušėš majorą į Taiwaną, tai būtų gavęs 2 milijonus rublių, bet jis sovietiniu lėktuvu pasisukinėjo. Pietų Korėjoj ir nusileido amerikiečių aerodrome.

Tvirtinama, kad sovietinio Miogo nuvežimas į P. Korėją yra didelis smūgis Pekino vyriausybei. Tai parodo, kad lakūnas galėjo pareikšti protestą prieš kino nutarimą tartis su Kremvardu atsiveikimo ir gedulingas šv. mišias aukojo tėv. Alf. Bernatonis. Laidotuvėse dalyvavo iš

MEDICAL FACTS

WHAT IS THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION-AND WHY?

OSTEOPATHIC MEDICINE/DOCTORS OF OSTEOPATHY, D.O.'S, WILL MORE THAN DOUBLE THEIR PRESENT NUMBER-GROWING FROM 18,000 TODAY TO MORE THAN 36,000 PHYSICIANS IN THE NEXT 20 YEARS!

D.O.'S ARE FULLY LICENSED TO PRESCRIBE DRUGS, PERFORM SURGERY AND UTILIZE ALL OTHER SCIENTIFICALLY ACCEPTED MEANS FOR TREATING INJURY AND DISEASE, INCLUDING THE USE OF MANIPULATIVE THERAPY.

PRIMARY REASON FOR THE PROFESSION'S RAPID GROWTH IS THE EMPHASIS IT PLACES ON TRAINING GENERAL PRACTITIONERS.

ALTHOUGH ONLY FIVE PERCENT OF THE PHYSICIAN POPULATION, D.O.'S PROVIDE TOTAL HEALTH CARE FOR MORE THAN TEN PERCENT OF THE PUBLIC, SOME 20 MILLION AMERICANS!

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently, Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder!"

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St. Chicago, IL 60608
FD. LE. 24 Hour Service
(312) 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorius
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

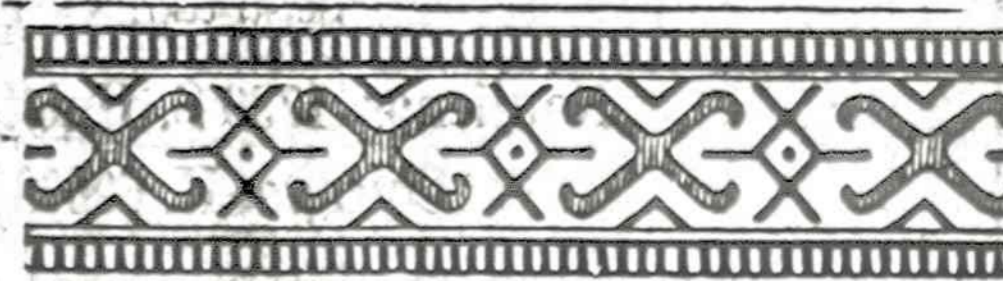
(LACKAWICZ)
7424 WEST 69th STREET
11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1944

PETRAS BIELIŪNAS

4948 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: Lafayette 3-3874

V. PŪTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Tęsinys)

Vladas Pūtvis

Tasai pasikalbėjimas Pūtviui davė įkvėpimo pasakyti ypatingai stiprią kalbą apie tautą jungiantį šauliškumą. Klausytojų dėmesys buvo didelis. Atrodė, lyg spinduliuojanti tautos ateities idėja buvo čia pat, taip arti, taip apčiuopiama. O Vladas Pūtvis stovėjo prieš mus, kaip tos idėjos šauklys. Širdis ir, rodos, visą kambarį pripildė šilta, draugiška, broliška nuotaika. Nebesigirdėjo po to ir Krupavičiaus ginčo su Smetona. Svečiai skirstėsi namo, pajutę, kaip jie vienas kitam artimi todėl, kad yra lietuviai. Tokių vakarų gyvenime nedaug tepasitaiko...

Kaip aukščiau minėta, Pūtvis sąjungos viršininko pareigas galutinai perdavė maždaug pusantro mėnesio prieš išleistuves, būtent, 1933 metų spalio mėn. 1 d. neušilgo po to išvyko į kaimą ir Kaunan grįžo tikrai lapkričio antroje pusėje, drauge su Emilija Pūtviene mano telegrama atkviestas C. V. pirmininko V. Krėvės - Mickevičiaus pavedimu.

Idomiu sutapimu, greit po spalio 1 d. išvykdamas provincijon, Vladas Pūtvis Šaulių Sąjungos

karinę vadovybę paliko ne savo priešininko, bet draugo rankose. Spalio mėn. 2 d. įvyko LSS centro valdybos posėdis, kuriame buvo nutarta nuo spalio 3 d. laikinai sąjungos viršininko pareigas paverst Mikui Mikelkevičiui, kuris tuo metu dar ėjo viršininko pavaduotojo pareigas. Apie tai buvo paskelbta sekančiam išakyme: "Šaulių Sąjungai išakymas 84. Nr. Kaunas, 1922 m. spalio mėn. 4 d. Sudėties ir Instrukavimo skyrius. Neturėdamas galimybes Lietuvos Šaulių Sąjungos Viršininko pareigų priimti ir eiti, kol nėra atlikti visi mano paskyrimo formalumai, pavežu mano padėjėjui šauliui Mikelkevičiui Mikui nuo š. m. spalio 3 d. eiti Sąjungos viršininko pareigas. *Pagrindas:* Šaulių Sąjungos centro valdybos nutarimas iš 2.X.88 m. 106 Nr. *Kapitonas Klimaitis, B. Kemžis, Sudėties ir Instrukavimo skyriaus viršininkas.*" (*Trimitas*, 1922 m. spalio mėn. 28 d., Nr. 42, p. 27). Kpt. P. Klimaitis turėjo sutvarkyti įvairius formalumus su kariuomenės vadovybe. (Prieš pareigas perimdamas jis buvo atsargos batalione).

(Bus daugiau)

PRANESIMAS

Lietuvių Kultūros Balzeko muziejaus patalpose š. m. spalio mėn. 20 d. 7 val. vakare bus ruošiamą grafikos meno ir fotografijos technikos paroda, kuri bus dar papildyta vaizdais iš vykusiu 1980 met. International Amphitheatre slidinėjimo varžybų, kuriose dalyvavo ir lietuviai.

Šią parodą ruošė Lietuvių Kilmės Amerikiečių Policininkų Draugovė.

Visuomenė kviečiama šią parodą aplankyti.

Edward J. Mitchell,
Draugovės prezidentas.

TRUMPA

— Merytė Zalini, našlė Pijaus, prašė primum rašyti ir pildyti \$100 Naujienų paramai. Širdingai dėkojame už naudingą paramą.

— Augustas Krygeris, iš Manchesterio, New Hampshire, — naujas Naujienų skaitytojas. Jam dienraštį užsakė jo sūnus Vidmantas Krygeris, iš Londono, New Hampshire, Aėiu.

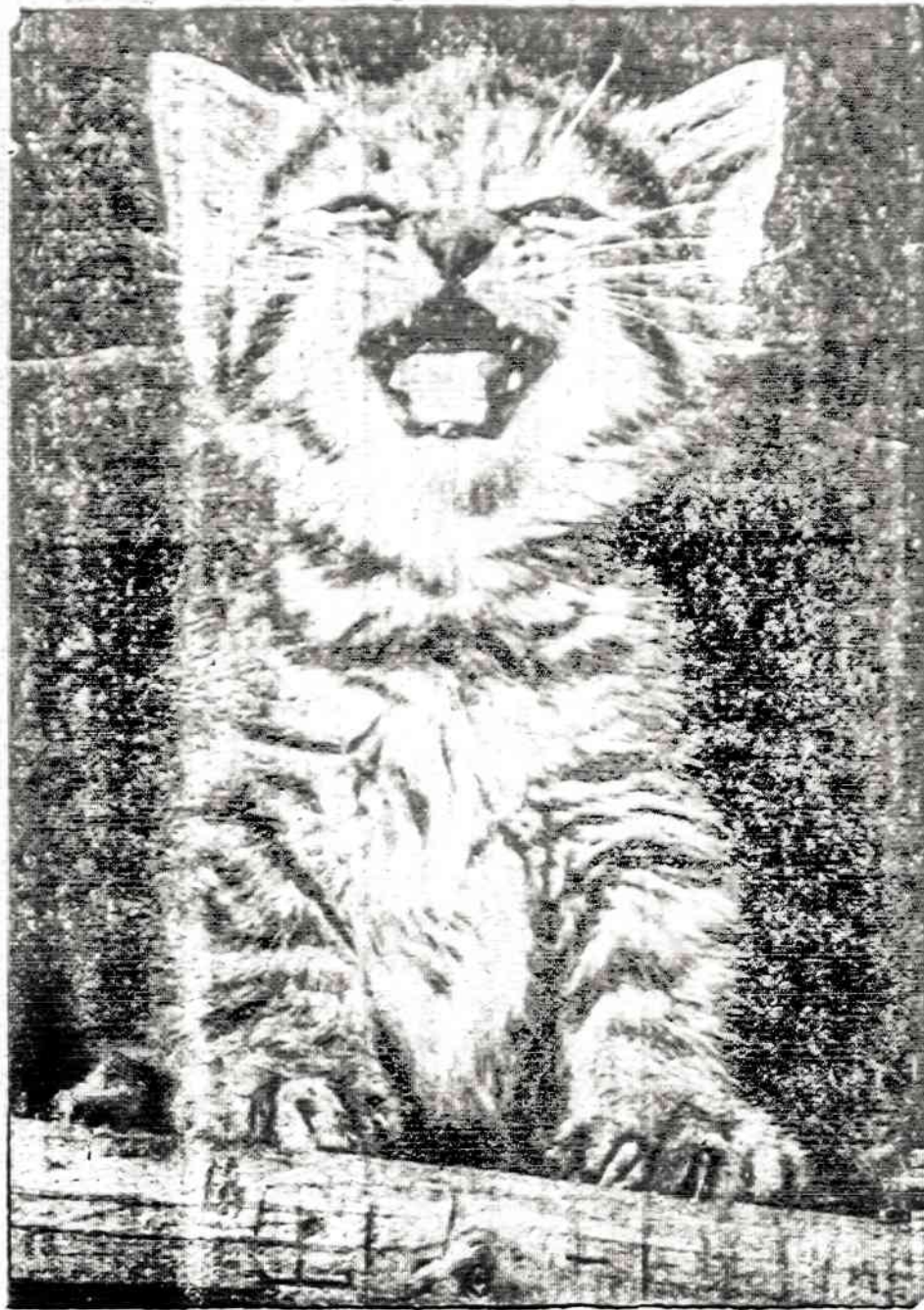
— L. Cesekas, iš Toronto, Ont., pranešė, kad praleis žiemą St. Petersburg, Floridėje. Dėkojame už \$5 Naujienoms paramai. Dėkui.

— Clevelando, Ohio, ALTO skyrius, per savo išdėtiną B. Nainį, atsiuntė \$25 Naujienų paramai. Dėkui.

— Petras Galinauskas, iš Marquette Parko, rašo: "Siunčiu money orderį sumoje 65 dol., kuriuos prašau padalyti sekančiais: laikraščiai Naujienos 15 dol., kalendoriui 3 dol. ir palengvinti Naujienų sunkią finansinę našta 17 dol. Linkiu Naujienoms kantrybės ir ištvėrmės". Nuširdi padėka.

— Sekantieji skaitytojai prašė prumeratą vieneriems metams ir pridėjo Naujienų paramai: J. Briedis, iš Lemont, Ill. — \$20, J. Maziliauskas, iš Toronto, Ont. — \$15, Tomas Miglinas, iš St. Petersburg Beach, Fla. — \$13; po \$10 — J. Jurkūnas, iš Beverly Shores, Ind., St. Jonaitis, iš Slayner, Ont., Juozas Rastenis, iš Hot Springs, Ark., ir J. Stanaitis, iš Marquette Parko bei A. Svitra, iš Austin, Texas, ir Julius Timpa, iš Chicago, Ill. — po \$5. Nuširdi padėka visiems.

— Saleziečių nuosavybė, Cedar Lake, Ind., neseniai nupirka Gerojo Ganytojo Globos Namų, šio mėn. 24 d. (sekmadi.) nuo 1 val. popiet atidara apžiūrėjimui. Visi kviečiami atvykti į iškylą — pikniką. Bus galima gauti valgių ir gėrimų bei pasi-

gėrėti žuolynais, ežerėliais, kalmėliais, kur plauojama įrengti patogius globos namus bei pastatyti didžiulę lietuvių koloniją. Neturį susisiekimo priemonių — skambinti 436-7878 (Simaitis Realty).

— Is Chicago važiuoti Dan Ryan expressu į Indiana, ligi 41 South (Indianapolis Blvd.). Įsukus važiuoti į pietus 10 mylių, ligi kelio 231. Pasukus į jį, kairėn, už 2 mylių yra rodyklė dešinėn "Cedar Lake". Tuo nauju keliuku kairėj įvažiavimas, paženklinatas vėlavėlimis.

Nuo Marquette Parko tik 1 valanda — 40 mylių. Laukiame didelio lietuvių būrio. Lietaus nebijoti — yra daug vietos viduj. (Pr.)

Vygotaitė-Gudeikienė Elena, Prano, ieško savo sesers Trakienės Marytės - Petrovičės, Prano, arba jos dukros Takytės Barbaros, gyvenančių Vokietijoje.

— Olandų karsiviai, kurie 1960 m. išsikovojo nešioti plau-buvę 97 metų amžiaus.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija, lietuviams išskirti tarnaujanti jau per 92 metus

SLA — stiebia kultūrinis darbas, gelbsti ir kitiems, kurie nuo dabos dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA nariams, be to, dar rėmė patarnauja tik savivalpos pagrindui.

Elektronas lietuvių ir lietuvių draugas su Susivienijime apsidraudę iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, mokančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdranda: už \$1,000 apdraudžia sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopu vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knopu veikėjus jie jums mielai pagelbės į SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N.Y. 10027

287 W. 28th St.

Tel. (212) 543-2212

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai idomius gydytojo, visdomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraitio jaunas dienas ir ausrūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES, Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridant \$1 persiuntimo maldoms.

NAUJIENOS,

1732 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

Home, Land — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMU IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ ROŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ? GERIAU MORGICIŲ.

5 ir 4 kambarių medinis, 1 auto garažas. Geri pamatai. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola 10%. Brighton Parke.

Dailus pensininkui nedidelis namukas 2 po 4. Aluminijaus langai. Naujai atremontuotas. 42-ra ir Artesian. Savininko paskola.

2 butai. Irengtas sklepas. Centrinis šildymas. Tinka ir didelei šeimai. Nebrangus. 72-ra ir Campbell.

Skambinti tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.

Herman Dečkys

Tel. 585-6624

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS — Astrological-Tarot Card Readings

\$10

ELEONORA JAKSTAS

4104 S. Archer Ave.

Tel. 523-3685 (Pr.)

"LIUCIJA"

Miko Šilekio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX simtmėčio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO varuosta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legaliskomis normomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje

• Edvinas ir aš apsigėdėme jau prieš dvejus metus, bet aš tebeturiu nepalietas jo sutuoktinių progą duotas duvanas — tosterį ir prosą.

KILLS FLEAS, TICKS!

Sergeant's Flea & Tick Collar

Kills Fleas & Kills Ticks

1732 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turto Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesčiuose, grafi, garantuoti ir sąžiningai.

KLAUDIUS PUMPUTIS

4514 S. Tolman Ave.

Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-85 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Tolman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Leikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2646 West 69th Street

Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450.

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapalis, Agent

3204 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill. 60642. - 424-8454

State Farm Fire and Casualty Co.

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.

6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KĖTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.

Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

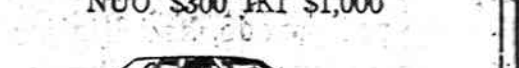
Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE

NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New Yorker

BALZEKAS MOTOR SALES

CHRYSLER • IMPERIAL

PLYMOUTH • K CARS

"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia

Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)

Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608